ROMÂNIA

CONSILIUL LEGISLATIV

LEX

AVIZ
referitor la proiectul Codului de procedură civilă

Analizând proiectul **Codului de procedură civilă**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.237 din 19.11.2008,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată şi art.46(2) din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul Codului de procedură civilă, cu următoarele observaţii şi propuneri:

I. Observaţii generale

1. Proiectul Codului de procedură civilă cuprinde 1085 de articole, sistematizate în 7 cărţi, divizate în titluri, acestea în capitole iar capitolele în secţiuni. Redactarea şi adoptarea proiectului Codului de procedură civilă reprezintă unul dintre obiectivele stabilite în Capitolul 26 - Politica în domeniul justiţiei din Programul de guvernare.

Necesitatea elaborării şi adoptării unui nou Cod de procedură civilă este generată de adaptarea normelor procedurale în materie civilă la realităţile economice, sociale, politice şi legislative existente în prezent. După cum se menţionează în Expunerea de motive, actualul sistem procedural reglementat de Codul de procedură civilă aflat în vigoare, supus unor frecvente intervenţii legislative asupra diferitelor instituţii, a condus la o aplicare şi interpretare neunitară, lipsită de coerenţă a legii de procedură civilă, cu repercusiuni asupra duratei, eficienţei şi finalităţii actului de justiţie. Totodată, de-a lungul timpului, între disfuncţiile majore ale justiţiei din România, cel mai aspru criticată a fost lipsa de celeritate în soluţionarea cauzelor, cu toate neajunsurile decurgând din aceasta. Dat fiind că procedurile

judiciare s-au dovedit adesea greoaie, formaliste, costisitoare şi de lungă durată, s-a conştientizat faptul că eficacitatea administrării actului de justiţie constă în mare măsură şi în celeritatea cu care drepturile şi obligaţiile consfinţite prin hotărâri judecătoreşti intră în circuitul civil, asigurându-se astfel stabilitatea raporturilor juridice deduse judecăţii.

Apreciem că proiectul noului Cod de procedură civilă corespunde tezelor prealabile aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1527/2007 şi, totodată, este o iniţiativă legislativă extrem de utilă.

Proiectul Codului de procedură civilă face parte din categoria legilor organice, iar în aplicarea dispoziţiilor art.75 alin.(1) din Constituţie, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că, potrivit **art.1 alin.(1)**, „Codul de procedură civilă al României stabileşte regulile de competenţă şi de judecare a **cauzelor civile**, precum şi cele de executare a hotărârilor instanţelor şi a altor titluri executorii, în scopul înfăptuirii **justiţiei în materie civilă**." Prin **materie civila** se înţelege, potrivit **art.2 alin.(3)**, „orice raport de drept privat şi de drept public, cu excepţia celor supuse legii penale, dacă prin lege nu se dispune altfel." Principalele norme în domeniul dreptului privat sunt reglementate prin Codul civil. În prezent, se află în lucru la Ministerul Justiţiei amendamentele la proiectul Codului civil care fusese adoptat de Senat la data de 13 septembrie 2004.

Proiectul Codului de procedură civilă reglementează proceduri pentru raporturile de drept civil, patrimoniale şi/sau nepatrimoniale, stabilite între persoane fizice sau persoane juridice, norme şi soluţii preconizate în proiectul Codului civil. De altfel, în Secţiunea a 5-a din Expunerea de motive se precizează că adoptarea proiectului noului Cod de procedură civilă impune promovarea unei legi pentru punerea în aplicare a acestuia. Legea de aplicare va trebui să fie agregată/corelată cu Legea de punere în aplicare a noului Cod civil, astfel încât aceste două importante acte normative - corelate între ele - să intre în vigoare în acelaşi moment.

Urmare a celor ce preced, recomandăm discutarea concomitentă a celor două proiecte în Camerele Parlamentului.

3. Pentru o manieră de legiferare similară altor coduri recent adoptate, şi anume Legea nr.53/2003 - Codul muncii sau Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, Legea nr.301/2004 - Codul penal, Legea nr.86/2006 privind Codul vamal al României, Legea nr.46/2008

- Codul silvic, având în vedere că proiectul analizat este de natura unei legi, recomandăm ca titlul să aibă următoarea formulare:

„**Lege privind** Codul de procedură civilă".

4. Propunem inserarea după titlu a **formulei introductive** prevăzută de art.40 alin.(2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările şi completările ulterioare şi anume:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege".

5. Semnalăm că, potrivit prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.24/2000, **redactarea textelor se face prin folosirea cuvintelor în înţelesul lor curent din limba română**. Textul proiectului Codului de procedură civilă abundă în termeni utilizaţi în vechiul cod în vigoare, dar care în prezent reprezintă formulări arhaice. Astfel, sunt utilizate expresii precum „în faţa instanţei", „identificat în chip lămurit", „se va face arătare", „afară de acelea", „a rămas în nelucrare". De asemenea, constatăm şi utilizarea unor termeni care nu au corespondent în limba română, precum „neavocat".

Totodată, menţionăm că proiectul analizat nu respectă prevederile art.36 alin.(2) din Legea nr.24/2000, potrivit cărora **verbele se utilizează la timpul prezent, forma afirmativă**, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziţiilor.

6. Analizând textul **art.1085**, considerăm că acesta nu face obiectul Cărţii VII - Procesul civil internaţional în care apare încadrat. Ca urmare, apreciem ca, alături de alte texte referitoare la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări ce urmează a fi înlocuite după adoptarea prezentului proiect, precum şi la abrogarea expresă a reglementărilor anterioare, acest text ar trebui inclus într-un titlu distinct, intitulat „ **Dispoziţii tranzitorii şi finale**".

II. Observaţii cu privire la Titlul preliminar

1. La **art.2 alin.(2)**, menţionăm că potrivit art.46 alin.(2) din Legea nr.24/2000, alineatul, ca subdiviziune a articolului, reglementează o ipoteză juridică distinctă. Totodată, în cadrul aceluiaşi articol trebuie asigurată o succesiune logică a ideilor şi o coerenţă a reglementării. Ca urmare, recomandăm ca pronumele „ele" să fie înlocuit cu determinativul său, ori, având în vedere că ipoteza juridică preconizată în acest alineat este similară celei din alin.(1), să se comaseze primele două alineate.

Semnalăm că la **alin.(3)** se defineşte **materia civilă** ca fiind „orice raport de drept privat şi de drept public, cu excepţia celor

supuse legii penale, dacă prin lege nu se dispune altfel". Or, este evident că aceste raporturi sunt reglementate prin acte normative care constituie izvoare ale dreptului civil, indiferent că este vorba de Codul civil sau de acte normative speciale. Ca urmare, expresia „şi în materiile reglementate de alte legi" este insuficient determinată, astfel încât este necesară revederea normei.

2. La **art.10**, dispoziția propusă trece dincolo de prevederea constituțională a dreptului la justiție, impunând o obligație generală de sprijinire a realizării justiției, sub sancțiunea plății unei amenzi judiciare şi, dacă e cazul, a unor daune interese. Indiscutabil că atunci când o persoană are cunoştință sau deține un element care poate servi cauzei, aceasta poate fi obligată de instanță să sprijine realizarea actului de justiție, dar extinderea acestei obligații în sarcina tuturor persoanelor este excesivă, motiv pentru care propunem revederea sa.

3. La **art.12 alin.(2)**, semnalăm că expresia „în fața instanței" nu este riguroasă, astfel încât recomandăm înlocuirea acesteia prin sintagma „**la instanța**". Formulăm prezenta recomandare pentru toate situațiile similare sin proiect.

4. La **art.21**, semnalăm că denumirea marginală este „Rolul instanței în aflarea adevărului", în timp ce în articol se vorbeşte exclusiv despre „rolul judecătorului". Deşi este elementar că instanța este alcătuită din judecător(i), propunem revederea textului pentru a evita ambiguități.

III. Observații cu privire la Cartea I - Dispoziții generale

1. La **art.29 alin.(3)**, apreciem că, pentru un spor de rigoare în exprimare, ar trebui definită noțiunea de „capăt de cerere".

2. La **art.31 alin.(2)**, semnalăm că, prin norma de echivalare a condițiilor de exercitare şi susținere a apărărilor cu cele de la cererile în justiție prevăzute la **alin.(1)**, inclusiv cu cea de la **lit.c)**, se insinuează impresia că nu se poate formula sau susține în fața instanței o apărare decât dacă se formulează şi o pretenție, ceea ce ar fi inexact. Apărarea se poate realiza, după caz, printr-o întâmpinare, în condițiile art.194-197 sau printr-o cerere reconvențională, în condițiile art.198-199. Formularea pretențiilor se poate face doar în situația cererii reconvenționale, dacă pârâtul are, în legătură cu cererea reclamantului, pretenții derivând din acelaşi raport juridic sau strâns legate de aceasta. Pentru a evita orice ambiguitate, propunem încadrarea sintagmei în „mod corespunzător" între virgule.

3. La normele care compun **Titlul II Participanții la procesul civil**, semnalăm că inițiatorul reglementează direct doar unul dintre participanți, şi anume judecătorul, fără ca, în prealabil, să specifice care sunt aceştia. Ca urmare, pentru claritatea exprimării, apreciem că trebuie introdus un articol în care să fie prevăzuți participanții la procesul civil, şi anume judecătorul, părțile şi Ministerul Public.

4. La **art.40 alin.(2)**, pentru claritatea normei, apreciem că trebuie definită expresia „parteneri de viață necăsătoriți" sau, eventual, să se trimită la actul normativ care reglementează această formă de coabitare.

5. La **art.44 alin.(2)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, trebuie înlocuit termenul „arătate" prin „prevăzute". Formulăm prezenta observație pentru toate situațiile similare din proiect.

6. La **art.45 alin.(1)**, pentru un spor de rigoare în exprimare, recomandăm reformularea textului, astfel:

„(1) Judecătorul împotriva căruia este formulată cererea de recuzare poate declara că se abține".

7. La **art.46**, semnalăm că în situația abținerii, actul procedural se numeşte „declarație de abținere", astfel cum este prevăzut la art.41 alin.(3). Ca urmare, pentru unitate terminologică, trebuie reformulat textul, astfel:

„Până la soluționarea **declarației de abținere sau a cererii de recuzare** nu se va face niciun act de procedură în cauză".

Formulăm prezenta observație, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare din proiect.

8. La **art.62 alin.(2)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, recomandăm reformularea normei în partea de debut, astfel:

„(2) Intervenientul va **prelua** procedura ....".

9. La **art.69 alin.(2)**, semnalăm că la alin.(1) nu sunt enumerate condițiile pentru chemarea în garanție. Propunem revederea normei.

10. La **art.77 alin.(5)**, pentru rigoarea normei, recomandăm înlocuirea sintagmei „dispoziție judecătorească" prin „hotărâre judecătorească".

11. La **art.81 alin.(1)**, este de reflectat dacă norma se aplică şi situațiilor de excepție prevăzute la art.12 alin.(2), precum şi art.79 alin.(2) şi (3), şi anume situației în care mandatarul persoanei fizice este soț sau rudă până la gradul al doilea, inclusiv, şi este licențiat în drept. Apreciem că este exagerat ca şi în această situație să fie

obligatoriu ca împuternicirea să fie exprimată printr-un înscris autentic, *ad probationem*.

12. La **titlul Secțiunii a 5-a** din Titlul II Participanții la procesul civil, Capitolul II Părțile, precum şi la **art.86 alin.(1)**, menționăm că norma face trimitere la legea specială care reglementează asistența judiciară. Semnalăm că reglementarea acestei materii este realizată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/2008 privind **ajutorul public judiciar în materie civilă**, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.193/2008. Ca urmare, este necesară corelarea din punct de vedere terminologic.

13. La **art.89 pct.1**, semnalăm că, potrivit art.29 alin.(1), „**oricine are o pretenție** împotriva unei alte persoane ori urmăreşte rezolvarea în justiție a unei situații juridice **trebuie să facă o cerere** înaintea instanței competente". Ca urmare, apreciem că elementul care poate fi evaluabil sau, după caz, neevaluabil în bani, este obiectul cererii, şi anume **pretenția**. În consecință, propunem reformularea părții de debut, astfel:

„1. în primă instanță, următoarele cereri **al căror obiect este evaluabil, sau după caz, neevaluabil** în bani:".

14. La **titlul Secțiunii a 2-a** din Titlul III Competența instanțelor judecătoreşti, Capitolul I Competența materială, pentru unitate terminologică cu art.93 alin.(1), recomandăm reformularea, astfel:

„Secțiunea a 2-a Determinarea competenței după valoarea **sau întinderea obiectului** cererii introductive de instanță".

15. La **art.104**, fără a ne pronunța asupra soluției propuse, totuşi, pentru claritatea exprimării, recomandăm reformularea normei în partea de final, astfel:

„... pentru obligațiile ce urmează a fi executate în acel loc sau care izvorăsc din acte încheiate prin **reprezentantul dezmembrământului** sau din fapte săvârşite de acesta."

16. La **titlul Secțiunii 1** din Titlul III Competența instanțelor judecătoreşti, Capitolul IV Incidente procedurale privitoare la competența instanței, pentru a fi exprimat sintetic obiectul de reglementare, având în vedere că articolele acestei secțiuni conțin prevederi referitoare la necompetență în general, şi nu exclusiv la excepția de necompetență, recomandăm reformularea, astfel:

„Secțiunea 1 **Necompetența** şi conflictele de competență".

17. La **art.128**, pentru unitate terminologică, recomandăm reformularea **denumirii marginale**, astfel: „Probele administrate **în fața instanței necompetente**".

18. La **art.137 alin.(1)**, având în vedere că în anumite situații, competența instanței este stabilită în funcție de cuantificarea pretenției care face obiectul cererii, *ad valorem*, recomandăm completarea normei cu precizarea şi a valorii pretenției.

Pentru rigoarea exprimării şi pentru corelare cu art.13 alin.(2), recomandăm înlocuirea sintagmei „motivele cererii" prin expresia „precizarea motivelor în fapt şi în drept pe care se întemeiază cererea".

Totodată, semnalăm că exprimarea este eliptică, deoarece nu se precizează cine semnează cererea, fiind necesară completarea corespunzătoare a normei. Această observație o formulăm şi pentru **art.183 lit.f)**.

19. La **art.143 alin.(2)**, semnalăm că, potrivit art.152 la care se face trimitere, dovada de înmânare, procesul-verbal şi înştiințarea sunt proceduri alternative de comunicare. Ca urmare, pentru a reflecta caracterul alternativ al actului procedural de citare, trebuie înlocuită conjuncția copulativă „şi" prin conjuncția disjunctivă „sau". Formulăm prezenta observație şi pentru **alin.(4)**.

La **alin.(6)**, recomandăm ca, pentru a certifica comunicarea citațiilor şi a altor acte de procedură prin poştă electronică, să se utilizeze şi semnătura electronică. Formulăm prezenta observație, *mutatis mutandis*, şi pentru **art.559 alin.(1)**, referitor la înştiințarea părților cu privire la măsurile luate de tribunalul arbitral.

20. La **art.144 alin.(1) pct.9**, recomandăm dezvoltarea normei şi realizarea unei circumstanțieri mai precise a sintagmei „militari încazarmați", deoarece în prezent, potrivit prevederilor art.3 alin.(2) din Legea nr.446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, „serviciul militar se îndeplineşte în următoarele forme:

a) activ;

b) alternativ;

c) în rezervă".

Apreciem că norma referitoare la citarea la unitate a persoanelor care îndeplinesc un serviciu militar este aplicabilă doar în situația declarării mobilizării generale sau a stării de război sau a instituirii stării de asediu.

Formulăm prezenta observație și pentru **art.172 alin.(2)** și **art.218 alin.(3)**.

21. La **art.147 alin.(2)**, apreciem că simpla alegere a părții de a îi fi comunicate toate actele procedurale la căsuța poștală, alegere care nu este însoțită și de înștiințarea instanței cu privire la aceasta, nu asigură eficiență normei. Propunem revederea textului.

22. La **art.150 alin.(1)**, având în vedere că art. 144 la care se face trimitere este compus din două alineate, pentru precizia exprimării, trebuie reformulat textul în partea de final, astfel:

„... potrivit art.144 **alin.(1)** pct.6".

Pentru aceleași considerente, la **art.151 alin.(1)**, sintagma „de art.144 pct.1-5 și pct.12" trebuie înlocuită prin „de art.144 **alin.(1)** pct.1-5 și pct.12".

23. La **art.167 alin.(1)**, având în vedere că, potrivit Titlului II al Cărții I, atât părțile, cât și judecătorul și/sau, după caz, procurorul, sunt participanți la procesul civil, pentru o exprimare sintetică, recomandăm reformularea normei în partea de debut, astfel:

„(1) Nulitatea absolută poate fi invocată de **orice participant la proces**, în orice ...".

IV. Observații cu privire la Cartea a II-a - Procedura contencioasă

1. Pentru redarea corectă din punct de vedere gramatical a numeralului ordinal, este necesară marcarea cărții a doua, astfel: „Cartea **a** II-**a**".

Formulăm aceeași observație pentru toate cărțile proiectului.

2. Pentru similitudine cu modalitatea de reglementare a procedurii necontencioase, recomandăm inserarea unui nou articol înaintea articolului 181, în care să fie precizat domeniul de aplicare.

3. La **art.190 alin.(6)**, recomandăm eliminarea expresiei cuprinse între paranteze, „(recomandări cu privire la citarea în străinătate)", ca inutilă.

4. La **art.193 alin.(2) pct.2**, pentru rigoarea exprimării, recomandăm înlocuirea substantivului „câtimea", prin „cuantumul".

5. La **art.216 alin.(1)**, semnalăm că, potrivit art.20 alin.(1), „judecătorul va recomanda părților soluționarea amiabilă a litigiului **prin mediere**, potrivit legii speciale". Propunem corelarea normelor.

6. La **art.251 alin.(3)** și **alin.(4)**, pentru claritatea exprimării, trebuie inserată sintagma „prevăzută la alin.(1)" după substantivul „sumei".

7. La **art.255**, pentru un spor de rigoare în exprimare şi pentru unitatea terminologică cu Legea nr.455/2001 privind semnătura electronică, trebuie înlocuită sintagma „înscris pe suport electronic" prin „înscris **în formă electronică**". Formulăm această observaţie şi pentru **art.270**. Oricum, problema necesită o reflecţie aprofundată, pentru că înscrisul în formă electronică este cel care poartă semnătura electronică, ceea ce este cu totul altceva decât înscrisul clasic, stocat, fixat numai pe un suport electronic, adică altul decât un suport material.

Totodată, pentru aceleaşi considerente, la **art.256 alin.(2)**, recomandăm reformularea, astfel:

„(2) Înscrisul în formă electronică căruia i s-a încorporat, ataşat sau i s-a asociat logic, în condiţiile legii, o semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat nesuspendat sau nerevocat la momentul respectiv şi generată cu ajutorul unui dispozitiv securizat de creare a semnăturii electronice, este asimilat, în ceea ce priveşte condiţiile şi efectele sale, înscrisului sub semnătură privată".

8. Având în vedere că obiectul prezentului proiect este codificarea, ceea ce presupune, potrivit prevederilor art.17 din Legea nr.24/2000, reunirea într-o structură unitară a reglementărilor dintr-un anumit domeniu sau dintr-o anumită ramură de drept, este de apreciat dacă dispoziţii referitoare la înscrisurile în formă electronică sau la regimul juridic al actelor notariale în format electronic nu ar trebui să fie preluate din Legea nr.455/2001 privind semnătura electronică precum şi din Legea nr.589/2004 privind regimul juridic al activităţii electronice notariale.

9. La **art.287 alin.(2) teza a doua** şi **art.288 alin.(2)**, semnalăm că se instituie paralelisme legislative cu norma propusă la art.250 alin.(2).

10. La **art.291 alin.(2)**, pentru unitate terminologică cu art.290 alin.(1) pct.2, trebuie înlocuită sintagma „prin expert" cu „prin **expertiză**".

11. La **art.292 alin.(1)**, apreciem că exprimarea este eliptică, fiind necesară inserarea sintagmei „falsul constând în" după expresia „că acesta este fals," şi eliminarea prepoziţiei „prin".

12. Pentru cursivitatea numerotării subdiviziunilor, recomandăm marcarea cu „**I**" a primei secţiuni a paragrafului §3. Proba cu martori, denumită „Admisibilitatea probei cu martori".

Formulăm prezenta recomandare şi pentru prima secţiune a paragrafului §8. Mărturisirea, denumită „Admisibilitatea probei".

13. La **art.299 alin.(3)**, recomandăm înlocuirea sintagmei „identificat în chip lămurit" printr-o expresie sinonimă.

14. La **art.342 alin.(2)**, semnalăm că expresia „se va face arătare" este improprie stilului normativ. Recomandăm înlocuirea acesteia cu o expresie sinonimă.

15. La **art.343 alin.(1)**, semnalăm că trimiterea corectă trebuie făcută la **art.183 lit.e)**.

16. La **art.344 alin.(2)**, pentru claritatea exprimării, recomandăm înlocuirea sintagmei „este îndestulătoare" printr-o sintagmă sinonimă.

17. La **art.354**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, recomandăm înlocuirea sintagmei „afară de acelea" prin „cu excepţia celor". Formulăm prezenta recomandare şi pentru **art.828 alin.(4)**.

18. La **art.368**, pentru unitate terminologică cu textul propus, recomandăm reformularea denumirii marginale, astfel: „Cercetarea la faţa locului".

19. La **art.399 alin.(1) pct.2**, apreciem că acesta nu poate reprezenta un caz de suspendare voluntară a procesului, deoarece, spre deosebire de ipoteza prevăzută la art.399 alin.(1) pct.1, unde întâlnim o acţiune expresă a părţilor care solicită suspendarea, în această ipoteză este vorba despre o inacţiune a părţilor. Propunem revederea normei.

20. La **art.404 alin.(1)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, recomandăm înlocuirea expresiei „a rămas în nelucrare" printr-o expresie sinonimă. Această recomandare o formulăm şi pentru art.411.

21. La **art.435 alin.(1)**, semnalăm că, după cum se menţionează şi în denumirea marginală, obiectul acestui articol îl constituie **executarea provizorie de drept**. Acest aspect nu mai rezultă şi din textul normei, astfel încât este necesară introducerea unui nou alineat, alin.(2), care să prevadă că executarea hotărârilor primei instanţe, prevăzute la alin.(1), are caracter provizoriu.

22. La **art.437 alin.(5)**, pentru unitate terminologică, recomandăm înlocuirea termenului „vremelnic" prin „provizoriu". Formulăm prezenta recomandare şi pentru **art.567 alin.(1)** şi **(4)**, **art.888** precum şi **art.951 alin.(1)** şi **(2)**.

V. Observații cu privire la Cartea a III-a - Procedura necontencioasă

1. La **art.511**, pentru eleganța exprimării, propunem înlocuirea sintagmei „dispozițiilor din prezenta carte" prin formularea „dispozițiilor **prezentei cărți**".

2. La **art.512 alin.(1)**, pentru o exprimare completă, recomandăm înlocuirea sintagmei „cauză în curs" prin sintagma „cauză în curs **de soluționare**".

3. La **art.513 alin.(1)**, întrucât distincția între competența absolută şi cea relativă este realizată doar la nivel doctrinar - în funcție de criteriul naturii normei care o reglementează - imperativă sau dispozitivă - prezentul proiect operând cu noțiuni antonimice şi anume necompetență de ordine publică sau de ordine privată (art.121), sugerăm revederea folosirii sintagmei „chiar dacă este relativă".

4. La **art.516 alin.(1)**, recomandăm înlocuirea sintagmei „după aprecierea instanței" prin sintagma „**la** aprecierea instanței".

5. La **art.518 alin.(4)**, pentru evitarea folosirii arhaismelor, propunem înlocuirea expresiei „dezlegarea cererii" prin „**soluționarea** cererii".

Totodată, din rațiuni de ordin gramatical, este necesară înlocuirea expresiei „data când" prin „data **la care**".

6. La **art.519**, pentru folosirea unui limbaj contemporan, propunem înlocuirea sintagmei „puterea lucrului judecat" prin sintagma „**autoritate de lucru** judecat", oricum nefiind în chestiune „puterea lucrului", ci autoritatea hotărârii judecătoreşti.

7. La **art.520 alin.(1)**, pentru un stil normativ adecvat, propunem identificarea articolelor la care se face trimitere, astfel:

„Art.520. - (1) **Art.511-519 referitoare la procedura necontencioasă se completează** cu dispozițiile de procedură contencioasă, în măsura în care **acestea din urmă** sunt compatibile cu natura necontencioasă a cererii".

La **alin.(2)**, din aceleaşi considerente, propunem înlocuirea sintagmei „se vor întregi cu cele prevăzute în cuprinsul cărții de față" prin formularea „se vor **completa** cu cele **ale prezentei cărți**".

8. La **art.522 alin.(2)**, pentru corelare cu alin.(1), propunem înlocuirea sintagmei „de pe încheieri, dispozitiv sau hotărâri" prin sintagma „de pe încheierile **de şedință**, **de pe hotărâre** sau **de pe** dispozitiv".

Totodată, sugerăm a se reflecta asupra prevederii „pedepsei" aplicabile grefierilor în cazul inexistenței semnăturii tuturor judecătorilor, întrucât pedeapsa - sancțiune penală, pe care o atrage săvârşirea faptelor prevăzute de legea penală - este aplicabilă doar în urma parcurgerii fazelor procedurale de urmărire penală şi judecată, şi doar atunci când cel judecat este găsit vinovat şi condamnat. Prin urmare, pedeapsa nu poate consta în începerea urmăririi penale, iar o sancțiune de alt tip, cu atât mai puțin. În plus, termenul generic de „falsificatori" nu numai că este impropriu stilului normativ, dar ipoteza avută în vedere de text nu se încadrează în nici una din infracțiunile stabilite în cadrul Titlului VII - Infracțiuni de fals din Partea specială a Codului penal în vigoare, respectiv în cadrul Titlului XI - Crime şi delicte contra economiei, industriei, comerțului şi regimului fiscal, Capitolul III - Crime şi delicte contra încrederii publice din Legea nr.301/2004 - Codul penal, care urmează să intre în vigoare la 1 septembrie 2009.

La **alin.(3)**, pentru o exprimare corectă din punct de vedere gramatical, sintagma „În cazul când" trebuie înlocuită prin sintagma „În cazul **în care**".

9. La **art.523 alin.(1)**, pentru corelare cu art.512 alin.(1), care nu face vorbire despre „titluri de valoare", ci despre „titluri sau valori", sugerăm revederea textului, în sensul înlocuirii sintagmei „sumele de bani şi alte titluri de valoare" prin formularea „sumele de bani **sau alte valori ori titluri**".

La **alin.(4)**, pentru un plus de precizie, propunem înlocuirea cuvântului „Încheierea" prin sintagma „Încheierea **prevăzută la alin.(3)**".

VI. Observații cu privire la Cartea a IV-a - Despre arbitraj

1. La **art.524 alin.(3)**, pentru evitarea unei exprimări eliptice, recomandăm înlocuirea expresiei „în obiectul lor" prin sintagma „în obiectul lor **de activitate**", chiar dacă astfel intervine o repetare în cadrul textului.

2. La **art.526 alin.(2), (3)** şi **(4)**, pentru respectarea prevederilor art.35 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, potrivit cărora în limbajul normativ aceleaşi noțiuni se exprimă numai prin aceiaşi termeni, propunem să se opteze pentru unul sau altul din termenii utilizați: norme sau reguli, în speță fiind recomandabil „reguli".

3. La **art.528 alin.(2)**, contextul impune înlocuirea sintagmei „de a solicita ori a accepta" prin sintagma „de a solicita ori **de** a accepta".

4. La **art.532 alin.(1)**, pentru folosirea unui limbaj juridic adecvat, propunem înlocuirea cuvântului „inserată" prin „stipulată".

La **alin.(3)**, din aceleaşi considerente, propunem înlocuirea cuvântului „raportul" prin expresia „raportul **juridic**".

5. La **art.533 alin.(1)**, pentru folosirea unui limbaj modern, recomandăm înlocuirea expresiei „litigiu ivit" prin „litigiu **intervenit**".

Formulăm aceeaşi recomandare şi pentru **alin.(2)**.

6. La **art.536 alin.(2)**, menționăm că, potrivit art.47 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, dacă textul unui alineat conține enumerări prezentate distinct, acestea se identifică prin utilizarea literelor. De aceea, este necesară marcarea enumerărilor acestui alineat prin litere mici, delimitate în partea dreaptă printr-o paranteză, nu prin cifre arabe.

Observația este valabilă şi pentru **art.547**, **art.589 alin.(1)** şi **art.594 alin.(3)**.

Pe cale de consecință, urmează a fi modificate în mod corespunzător şi **normele de trimitere** la punctele din cadrul alineatelor.

7. La **art.540 alin.(3)**, având în vedere că alin.(2) face vorbire despre invitația pe care partea care vrea să recurgă la arbitraj o face celeilalte părți, recomandăm ca, pentru unitate terminologică, să se înlocuiască expresia „În comunicare" prin sintagma „În **invitația prevăzută la alin.(2)**".

Pe cale de consecință, în toate situațiile similare, acolo unde este cazul, urmează a se folosi termenul „invitație", în loc de „comunicare".

La acelaşi alineat, probabil dintr-o eroare de tastare, s-a scris „datele persoanele", în loc de „datele **personale**". De aceea, este necesară efectuarea corecturii de rigoare.

8. La **art.548 alin.(1)**, din rațiuni de ordin gramatical, propunem înlocuirea expresiei „pe data" prin expresia „**la** data".

9. La **art.549 alin.(2)**, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, propunem înlocuirea sintagmei „prevăzut de art.529" prin sintagma „prevăzut **la** art.529".

Reiterăm propunerea pentru toate situațiile asemănătoare din cadrul Cărții a IV-a.

La **alin.(4)**, recomandăm ca textul să înceapă cu sintagma „Tribunalul arbitral", întrucât expresia „De asemenea" este improprie stilului normativ.

Această din urmă observație vizează toate situațiile similare din cadrul Cărții a IV-a.

10. La **art.553 alin.(1) lit.a)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem ca textul să fie compact, nu diferențiat în alineate.

11. La **art.561 alin.(2)**, lipseşte subiectul. De aceea, propunem introducerea, înaintea predicatului „hotărăşte", a expresiei „tribunalul arbitral".

12. La **art.563 alin.(2)**, propunem înlocuirea expresiei „rămân aplicabile" prin sintagma „se aplică în mod corespunzător", care se uzitează în astfel de situații şi care, de altfel, este folosită în mod corect la art.575 alin.(4) şi art.593.

Propunerea este valabilă pentru toate situațiile asemănătoare din cuprinsul cărții de față.

13. La **art.567 alin.(2)**, întrucât alin.(3) al art.540, la care textul face trimitere, nu face altceva decât să stabilească conținutul invitației prevăzute la alin.(2) al aceluiaşi articol, propunem ca trimiterea să se realizeze doar la acest din urmă alineat.

La **alin.(4)**, pentru o exprimare proprie stilului normativ, propunem înlocuirea expresiei „potrivit alin.(1)" prin sintagma „potrivit **prevederilor** alin.(1)".

Formulăm aceeaşi observație pentru toate situațiile asemănătoare din cadrul Cărții a IV-a.

14. La **art.576 alin.(1)**, sugerăm a se reflecta asupra eventualității redării cu titlu exemplificativ a enumerării pe care o realizează textul, constând în eliminarea conjuncției „şi" din cadrul expresiei „precum şi onorariile arbitrilor", întrucât onorariile arbitrilor, cheltuielile de administrare a probelor, cheltuielile de deplasare a părților, arbitrilor, experților, martorilor par a se încadra în categoria largă a cheltuielilor pentru organizarea şi desfăşurarea arbitrajului. În susținerea acestei idei avem în vedere şi dispozițiile comune, şi anume art.438 alin.(1), potrivit căruia cheltuielile pentru desfăşurarea procesului constau inclusiv în onorariile avocaților, experților, sumele cuvenite martorilor pentru deplasare, cu care ar trebui să existe o similitudine de reglementare.

15. La **art.589 alin.(1) pct.4**, din raţiuni de ordin gramatical, este necesară înlocuirea sintagmei „la termenul când" prin sintagma „la termenul **la care**".

La **pct.5**, recomandăm eliminarea trimiterii la alin.(2) al art.550, întrucât acesta se referă la pronunţarea, de către tribunalul arbitral, a hotărârii prin care constată că arbitrajul a devenit caduc, deci vizează o situaţie subsidiară invocării caducităţii de către părţi.

16. La **art.592**, propunem înlocuirea sintagmei „Acţiunea în anulare va fi depusă" prin formularea „Acţiunea în anulare va fi **introdusă**", care este mai adecvată în context.

Totodată, pentru respectarea regulilor gramaticale, este necesară înlocuirea sintagmei „de la data comunicării hotărârii sau, după caz, încheierii" prin sintagma „de la data comunicării hotărârii sau, după caz, **a** încheierii".

17. La **art.598 alin.(5)**, pentru folosirea unui stil normativ adecvat, propunem înlocuirea sintagmei „dispoziţiilor din prezentul titlu" prin sintagma „dispoziţiilor **prezentului** titlu".

VII. Observaţii cu privire la Cartea a V-a - Despre executarea silită

1. Cartea a V-a a proiectului de Cod de procedură civilă urmăreşte sistematizarea de o manieră riguroasă a materiei executării silite, în vederea asigurării executării prompte şi efective a titlurilor executorii, şi este structurată pe trei titluri - Titlul I *Dispoziţii generale*, Titlul II *Urmărirea silită asupra bunurilor debitorului*, Titlul III *Executarea silită directă.*

Dintre normele cu caracter de noutate, amintim: consacrarea, în mod expres, a principiului respectării dreptului la un proces echitabil şi în faza executării silite, precum şi a răspunderii statului pentru repararea prejudiciului suferit din cauza neîndeplinirii obligaţiilor ce îi incumbă; renunţarea la noţiunea de hotărâre irevocabilă şi delimitarea clară a categoriilor de hotărâri - definitive şi executorii; redefinirea sferei actelor organelor de executare săvârşite în cursul executării silite; includerea în categoria bunurilor insesizabile în mod absolut şi a obiectelor indispensabile persoanelor cu handicap sau destinate îngrijirii bolnavilor, precum şi a amintirilor personale şi de familie; reglementarea riguroasă a modalităţilor de valorificare a bunurilor mobile supuse executării silite; instituirea unor dispoziţii privind cererea de urmărire silită, încuviinţarea urmăririi, notarea începerii

urmăririi silite şi atunci când dreptul de proprietate nu este intabulat pe numele debitorului, ci numai înscris provizoriu.

2. Referitor la **art.602**, observăm că acesta cuprinde o prevedere de principiu, potrivit căreia *„executarea silită a oricărui titlu executoriu ... se realizează numai de către executorul judecătoresc, **chiar dacă prin legi speciale se dispune altfel**"*. Presupunând că au fost avute în vedere legile speciale noi, ulterioare intrării în vigoare a prezentului proiect de cod, ar însemna că dispoziţiile din legi speciale referitoare la executarea silită, ar fi invalidate *ab initio*, pierzându-se din vedere raţiunea pentru care o lege specială este edictată, şi anume existenţa unor circumstanţe care nu se încadrează în sfera generalului, şi necesită o reglementare aparte. În plus, printr-un act normativ cu aceeaşi forţă juridică, oricând se poate recurge la modificarea expresă sau implicită a textului amintit. Prin urmare, propunem reconsiderarea textului.

3. În ceea ce priveşte **art.617**, referitor la **punerea în executare a unei hotărâri judecătoreşti executorii care poate fi însă atacată cu apel sau recurs**, semnalăm că reglementarea propusă îl defavorizează, în mod evident, pe debitor. Acesta, în eventualitatea în care titlul executoriu este, ulterior, modificat sau desfiinţat, deşi are dreptul de a fi repus în situaţia anterioară, fiind aplicabile dispoziţiile privitoare la întoarcerea executării, se poate găsi în faţa unui creditor - devenit debitor -, lipsit de bunuri ce pot face obiectul executării silite.

Din aceste raţiuni, propunem ca textul să fie completat cu dispoziţii referitoare la obligativitatea depunerii unei **cauţiuni** de către creditorul care doreşte să pună în executare o hotărâre judecătorească executorie ce poate fi atacată cu apel sau recurs, cauţiune care, dacă titlul nu este modificat sau desfiinţat, ar urma să-i fie restituită după momentul rămânerii definitive a hotărârii. De o manieră similară, este reglementată necesitatea depunerii unei cauţiuni, la art.436, în cazul hotărârilor judecătoreşti date cu executare provizorie, şi la art.694 alin.(2)-(4), în ceea ce priveşte suspendarea executării.

4. Pentru asigurarea unităţii terminologice, care trebuie să caracterizeze orice act normativ, şi, cu atât mai mult un cod, propunem ca în ceea ce priveşte cauţiunea să se opteze între „plata", „depunerea" şi „darea" acesteia, întrucât, **spre exemplu**, la art.436 alin.(1) teza finală, se face vorbire despre ***plata** unei cauţiuni*, la art.649 alin.(1), despre ***depunerea** sau consemnarea oricărei sume* în scopul participării la desfăşurarea, potrivit legii, a executării silite, la

art.694 alin.(2), despre ***depunerea***, *în prealabil, a unei cauțiuni*, la **art.694 alin.(7)** teza I, regăsim formularea „*s-a* ***plătit*** *cauțiunea*", iar în cadrul tezei finale, „*cauțiunea* ***depusă***", pe când, la art.720 alin.(3) şi art.1001 alin.(1), întâlnim exprimarea „***darea*** *unei cauțiuni*".

5. La **art.618 alin.(1)**, semnalăm că în sfera înscrisurilor autentice, ar urma să intre, potrivit prevederilor unui proiect recent de ordonanță de urgență Guvernului, anumite acte redactate de avocați, fiind necesară precizarea instanței competente a învesti cu formulă executorie asemenea înscrisuri.

6. Din actuala redactare a **art.634** reiese că au fost avute în vedere ipotezele în care se efectuează **mai multe executări** privind **aceleaşi bunuri**, unele **pornite de executorul judecătoresc**, iar altele **direct** de către **acelaşi** creditor, în cazurile anume prevăzute de lege. Însă, potrivit prevederilor art.602, executarea silită a oricărui titlu executoriu, cu excepția celor emise în materie fiscală, se realizează numai de către executorul judecătoresc. Pe de altă parte, potrivit art.643 alin.(1) executarea silită poate **porni numai la cererea creditorului**, dacă prin lege nu se prevede altfel. Propunem revederea şi completarea, în consecință, a textului, astfel încât riscul unei interpretări eronate să fie evitat.

7. O propunere similară de completare a textului, formulăm în ceea ce priveşte **art.639 alin.(5)**, pentru evitarea consultărilor abuzive de către executori, a cărților funciare şi a diferitelor registre publice care conțin date despre bunurile debitorilor, susceptibile de urmărire silită. Apreciem că executorul judecătoresc nu ar fi îndreptățit să consulte asemenea registre decât după prezentarea titlului executoriu, învestit sau nu, după caz, cu formulă executorie şi a încheierii de începere a executării silite.

8. Referitor la **art.674 alin.**(1), întrucât pornirea executării se face, la inițiativa creditorului, care adresează o cerere executorului competent şi avansează şi sumele necesare executării (art.648), inclusiv onorariul executorului (care se va recupera de la debitor), este necesar să se prevadă şi o **sancțiune** pentru executorul care, la cererea părții interesate, **refuză** să constate perimarea executării. O sancțiune asemănătoare, incluzând repararea prejudiciului cauzat, este prevăzută la art.695 alin.(7), al cărui text îl redăm:

„(7) În cazul în care constată ***refuzul nejustificat*** *al executorului de a începe executarea silită sau de a îndeplini un act de executare silită, instanța de executare va putea obliga executorul, prin*

aceeaşi hotărâre, la ***plata unei amenzi*** *de la 1000 lei la 7000 lei, precum şi, la cererea părţii interesate, la* ***plata de despăgubiri pentru paguba astfel cauzată.***"

9. La **art.702**, considerăm că textul **lit.e)** ar trebui redactat de o manieră similară art.703 alin.(1), cel puţin în privinţa tablourilor personale sau de familie. Nu se poate nega că o anumită persoană poate fi proprietar al unui număr mai mare sau mai mic de tablouri, pe care le consideră personale sau de familie, după cum nici că anumite scrisori sau fotografii pot avea o valoare mai mare decât tablourile. Astfel, asemenea bunuri, **într-o anumită măsură**, ar putea face obiectul urmăririi silite, **doar în lipsa altor bunuri urmăribile** şi numai pentru obligaţii de întreţinere, chirii, arenzi sau alte creanţe privilegiate asupra mobilelor.

10. La **art.773**, precum şi în toate situaţiile în care se face referire la „administrator-sechestru", recomandăm să se utilizeze o expresie care să fie adecvată exprimării în limba română, spre exemplu „administrator de sechestru".

11. Din aceleaşi raţiuni, recomandăm reformularea **titlului Secţiunii a 2-a *Înfiinţarea*** *urmăririi imobiliare* (cuprinzând art.791-797) a Capitolul II *Urmărirea imobiliară,* din Titlul II *Urmărirea silită asupra bunurilor debitorului.* Propunem ca acesta să fie „Pornirea, încuviinţarea, publicitatea şi suspendarea urmăririi imobiliare", astfel încât conţinutul secţiunii să fie redat în mod sintetic.

12. La **art.807 alin.(1),** recomandăm înlocuirea formulării învechite „preţuirea" imobilului prin termenul „**evaluarea**", regăsit, de altfel, atât în denumirea marginală a articolului, cât şi în cadrul alin.(3). Observaţia este valabilă pentru toate situaţiile similare din cuprinsul proiectului.

13. La **art.820 alin.(2)**, semnalăm că termenul „preemptor" nu există în dicţionarul explicativ al limbii române, deşi el poate fi regăsit în limba engleză, spre exemplu. Recomandăm înlocuirea sa, cu termenul sau expresia având sensul dorit – în contextul dat, titularul dreptului de preempţiune care a şi exercitat acest drept.

14. La **art.848**, pentru a reflecta conţinutul articolului, propunem ca denumirea marginală să fie „**Îndreptarea erorilor de calcul şi a greşelilor materiale**".

VII. Observații cu privire la Cartea a VI-a - Proceduri speciale

1. La **art.886 alin.(3)**, pentru o exprimare proprie stilului normativ, propunem înlocuirea sintagmei „În cazul când" prin sintagma „În cazul **în care**".

La **alin.(4)**, întrucât alin.(3) la care textul face trimitere nu prevede un termen propriu-zis, propunem înlocuirea sintagmei „Neintroducerea cererii în termenele arătate în alin.(1) şi alin.(3)" prin formularea „Neintroducerea cererii **cu respectarea prevederilor** alin.(1) şi alin.(3)".

2. La **art.887 alin.(3)**, pentru un stil normativ adecvat, propunem înlocuirea sintagmei „potrivit Codului civil" prin sintagma „potrivit **prevederilor** Codului civil", folosită, de altfel, la art.889 alin.(3).

Reiterăm această propunere pentru toate situațiile asemănătoare din cadrul Cărții a VI-a.

3. La **art.888**, pentru evitarea unei interpretări eronate, propunem înlocuirea sintagmei „la alocația pentru copii" prin sintagma „la **încasarea alocației de stat** pentru copii". Astfel, menționăm că, potrivit art.1 alin.(1) din Legea nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, alocația **de stat** pentru copii este o formă de ocrotire din partea statului acordată tuturor copiilor, care se plăteşte, conform art.4 alin.(1), pe baza hotărârii judecătoreşti, părintelui căruia i s-a încredințat copilul spre creştere şi educare.

4. La **art.889 alin.(1)**, pentru un plus de precizie, propunem înlocuirea sintagmei „este pus sub interdicție" prin sintagma „este pus sub interdicție **judecătorească**".

5. La **art.894 alin.(2)**, propunem înlocuirea expresiei „rămân aplicabile" prin sintagma „se aplică în mod corespunzător", care se uzitează în astfel de situații şi care, de altfel, este folosită în mod corect la art.899 alin.(2).

Formulăm aceeaşi propunere pentru toate situațiile asemănătoare din cadrul Cărții a-VI-a.

6. Întrucât **Capitolul II - Divorțul remediu**, din cadrul Titlului I - Procedura divorțului, este format din Secțiunea I - Divorțul prin acordul soților şi Secțiunea a II-a - Divorțul din motive de sănătate, iar **în proiectul de lege privind Codul civil în forma adoptată de Senat, divorțul remediu este reglementat, ca divorț din motive de sănătate** (la Paragraful 2 (art.298-302), Secțiunea 1 - Cazurile de

divorţ, Capitolul VI - Desfacerea căsătoriei, Titlul II - Căsătoria, Cartea a II-a - Familia), **distinct de divorţul prin acordul soţilor**, reglementat la Paragraful 5 din aceeaşi Secţiune, propunem revederea sistematizării conţinutului acestuia.

7. La **art.897 alin.(3)**, pentru o exprimare proprie stilului normativ, propunem înlocuirea sintagmei „în condiţiile Codului civil" prin sintagma „în condiţiile **prevăzute de Codul** civil", folosită, de altfel, la art.905 alin.(3).

8. La **art.911 alin.(3)**, tot din considerente stilistice, propunem înlocuirea sintagmei „în condiţiile stabilite de Codul civil", prin sintagma „în condiţiile **prevăzute** de Codul civil".

Formulăm aceeaşi propunere pentru toate situaţiile asemănătoare din cadrul Cărţii a VI-a.

La **alin.(4)**, întrucât expresia „De asemenea" este improprie stilului normativ, recomandăm ca textul să înceapă cu sintagma „Când există avere imobiliară".

Observaţia este valabilă pentru tot cuprinsul Cărţii de faţă.

9. La **art.916**, pentru o exprimare proprie stilului normativ, propunem înlocuirea sintagmei „prevăzută de art.915" prin sintagma „prevăzută **la** art.915".

Reiterăm propunerea pentru toate situaţiile asemănătoare din cadrul Cărţii a VI-a.

10. La **art.929 alin.(2)**, menţionăm că, potrivit art.47 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, dacă textul unui alineat conţine enumerări prezentate distinct, acestea se identifică prin utilizarea literelor. Din acest motiv, este necesară marcarea enumerărilor acestui alineat prin litere mici, delimitate în partea dreaptă printr-o paranteză, nu prin cifre arabe.

11. La **art.934**, pentru o exprimare proprie stilului normativ, propunem înlocuirea sintagmei „procedura prevăzută în titlul de faţă, cu excepţia cazurilor în care legea stabileşte o altă procedură", prin formularea „procedura prevăzută în **prezentul titlu**, cu excepţia cazurilor în care legea **prevede** o altă procedură".

12. La **art.939 alin.(1)**, din aceleaşi raţiuni de stil, propunem înlocuirea sintagmei „elementele arătate la art.938" prin sintagma „elementele **prevăzute** la art.938".

Formulăm aceeaşi propunere pentru toate situaţiile asemănătoare din cuprinsul prezentei cărţi.

13. La **art.949 alin.(4)**, întrucât aceleaşi bunuri nu pot fi, în acelaşi timp, atât mobile, cât şi imobile, recomandăm înlocuirea sintagmei „bunuri mobile sau imobile" prin formularea „bunuri mobile sau **bunuri** imobile".

14. La art.951 alin.(1), pentru evitarea confuziei cu teoria aparenței în drept, sugerăm reformularea sintagmei „stabilind că în favoarea reclamantului există aparența de drept".

15. La **art.963 alin.(2)**, semnalăm că denumirea actuală a societății comerciale despre care face vorbire textul este, potrivit Ordinului nr.425 din 14 februarie 2008 al ministrului economiei şi finanțelor privind aprobarea Statutului Casei de Economii şi Consemnațiuni C.E.C. - S.A., cu modificările ulterioare, **CEC Bank - S.A.**. De aceea, este necesară folosirea acesteia.

Observația este valabilă şi pentru **art.1001 alin.(1)**.

16. La **art.966**, pentru o exprimare proprie stilului normativ, propunem următoarea redactare:

„Art.966. - Dispozițiile **prezentului** titlu se completează cu **prevederile** Codului civil **referitoare** la ofertele de plată şi consemnațiuni".

17. La **art.967 alin.(3) lit.b)**, semnalăm că alin.(2) lit.a) la care textul face trimitere se referă la creanțe, nu la un organism de tipul celui avut în vedere de text. Este foarte probabil ca norma de trimitere să vizeze **alin.(3)** lit.a), caz în care mențiunea „alin.(2) lit.a)" urmează a fi înlocuită prin „lit.a)".

18. La **titlul Titlului X**, pentru unitate terminologică cu art.979 alin.(1), propunem înlocuirea termenului „deținute" prin „folosite".

19. La **art.980 alin.(3)**, contextul impune înlocuirea sintagmei „potrivit dispozițiilor referitoare la ordonanța de plată sau privind soluționarea cererilor cu valoare redusă" prin formularea „potrivit dispozițiilor referitoare la ordonanța de plată sau **a celor** privind soluționarea cererilor cu valoare redusă".

20. La **art.981**, sintagma „chiar dacă locatarul a părăsit imobilul sau **contractul a expirat**" face ca textul să fie neclar, motiv pentru care sugerăm revederea sa. Menționăm că numai în cazul în care contractul şi-a încetat valabilitatea se poate vorbi despre folosirea fără drept a imobilului.

21. La **art.982 alin.(1)**, întrucât locatarul, atâta vreme cât are această calitate, are dreptul de a folosi imobilul, nu se poate vorbi despre ocuparea, de către acesta, fără nici un drept a imobilului. De

aceea, propunem folosirea expresiei „Fostul locatar", utilizată, de altfel, în mod corect la art.979 alin.(1).

Formulăm aceeaşi observaţie pentru toate situaţiile asemănătoare din cadrul prezentului titlu, acolo unde este cazul.

22. La **art.984**, pentru claritatea exprimării, propunem înlocuirea sintagmei „de la comunicarea acesteia" prin sintagma „de la **notificare**".

23. La **art.985 alin.(1)**, pentru unitate terminologică cu art.981, propunem înlocuirea expresiei „a abandonat" prin „a părăsit".

Pe cale de consecinţă, urmează ca la **alin.(2)** să se folosească doar noţiunea de „părăsire".

24. La **art.995 alin.(2)**, din considerente de ordin gramatical, este necesară înlocuirea expresiei „data de când" prin „data de **la care**".

25. La **art.999 alin.(7)**, pentru evitarea unei exprimări tautologice, propunem înlocuirea sintagmei „potrivit dispoziţiilor prevăzute la alin.(3), (4) şi (5)" prin sintagma „potrivit **prevederilor** alin.(3), (4) şi (5)".

IX. Observaţii cu privire la Cartea VII - Procesul civil internaţional

1. În privinţa **Cărţii VII**, soluţia aleasă de autori a fost aceea a includerii reglementărilor în vigoare, referitoare aspectele procedurale din domeniul dreptului internaţional privat - cuprinse în Legea nr.105/1992 - în proiectul Codului de procedură civilă, neimpunându-se conturarea unor soluţii legislative noi.

2. Această diviziune a proiectului are ca domeniu de aplicare procesele de drept privat cu elemente de extraneitate, numai în măsura în care prin tratatele internaţionale la care România este parte, prin dreptul Uniunii Europene sau prin legi speciale nu se prevede altfel.

PREŞEDINTE

dr. Dragoş ILIESCU

Bucureşti

Nr. 1507/26.11.2008.